

11.1.2018

Valtiovarainministeri

Petteri Orpo

Itä-Lapin (Kemijärvi, Salla, Posio, Savukoski ja Pelkosenniemi) ja Sodankylän kuntien edustajina esitämmme arvoisalle ministerille seuraavia toimenpiteitä:

Metsäerän jako-osuuden muuttaminen

Metsähallituksen toiminta Itä-Lapin kuntien ja Sodankylän kunnan alueella on erittäin merkittävää.

Metsäerän jakoperusteiden muuttaminen tulee tehdä niin, että metsämaiden sijaintikunnat saavat oikeudenmukaisen ja perustellun osan yhteisöveron metsäerästä.

Itä-Lapin kuntien asema on turvattava samaan tapaan kuin voimalaitosverossa, joka on haittakompensaatio. Kompensaation idea vesittyy, mikäli siihen sotketaan kapitaatiomalli tai tasausjärjestelmä, joilla korvaus tuloutuu suureksi osaksi kasvukeskuksiin. Voimalaitosverotuksessa ei ole tasausjärjestelmää. Näin ollen ei voida kestävästi perustella tasausjärjestelmää myöskään metsäeräjärjestelmää uudistettaessa. Valtiovarainministeriön tekemä valmistelutyö laskelmineen on oikea työkalu päätettäessä metsäerän tasoa.

Muutos on tehtävä niin, että suojelualueista tulee riittävä korvaus metsäerän yhteydessä ja ettei mittavista suojelualueista aiheudu kunnille verotulojen menetyksiä, kuten tällä hetkellä tapahtuu. Asia on tärkeä Lapin kuntien lisäksi Kainuulle ja Koillismaalle, joissa metsähallitus on suurin yksittäinen maanomistaja. Luonnonsuojelualueiden ja talousmetsäalueiden arvonmäärittäisperusteiden tulee olla samanlaiset metsäerää laskettaessa.

Tällä hetkellä Itä-Lappi ei saa suojelluista talousmetsistä oikeaa verokorvausta, koska korvaukset perustuvat suojeltujen metsien väärin taloudellisiin arvostuksiin. Verokorvauksen piiriin ei ole sisällytetty kaikkia kunnissa olevia suojeltuja alueita. Asia tulee korjata metsäerän käsittelyn yhteydessä.

Metsähallituksen hakkuumäärä esimerkiksi Savukoskella on vuositasolla noin 230 000 m³. Savukosken kunnan metsäerän osuus on 94,5 % ja yritystoimintaerän 5,5 %. Yhteisövero kertyy siten lähes kokonaan Metsähallituksen hakkuista. Viime vuosina metsäerän suuruus on vaihdellut 700 000 ja 760 000 euron välillä. Savukoskelta lähtevät kantorahatulot ovat vuosittain kaikkiaan noin 8,5 miljoonaa euroa. Vertailun vuoksi Savukosken kunnassa kunnallisveroprosentti on tällä hetkellä 21,75 ja yksi veroprosenttiyksikkö tuottaa noin 130 000 euroa. Kunnan kokonaisverotuloista metsäerän osuus on lähestulkoon viidennes.

Metsäerään sisältyy myös luonnonsuojelualueilta saamatta jääneet kantorahatulot, joita ei kuitenkaan huomioida kuin vain osasta luonnonsuojelualueita.

On tärkeää, että uudistusta tehtäessä kuntakohtaiset vaikutuslaskelmat tuodaan julki ennen päätöksentekoa ja lisäksi vuosittaisessa tuloutuksessa eritellään talousmetsistä ja luonnonsuojelualueista kertyvät summat.

Vaarana on, että yhteisöveron pääasialliseksi jakoperusteeksi myös metsäerän osalta tulee jatkossa yhtiön henkilöstömäärä ja työskentelypaikkakunta. Tämä tarkoittaisi sitä, että yhteisövero tuloutetaan entistä voimakkaammin maaseudun sijaan kasvukeskuksiin. Itä-Lapin kunnat, joissa valtion metsämaat sijaitsevat menettäisivät huomattavan osan nykyisistäkin keskeisistä verotuloistaan.

Metsähallituksen tulouttamat yhteisöverot tulee jakaa myös jatkossa metsien sijaintipaikan perusteella ja oikeudenmukaisesti suojelualueiden merkitys huomioon ottaen.

Erkki Parkkinen
yhtymähallituksen pj.
Itä-Lapin kuntayhtymä

Dina Solatie
kehittämispäällikkö
Itä-Lapin kuntayhtymä

Viljo Pesonen
kunnanjohtaja
Sodankylän kunta

Antti Mulari
kunnanjohtaja
Savukosken kunta

Anita Ruokamo
kaupunginvaltuuston 2. varapuheenjohtaja
Kemijärvi